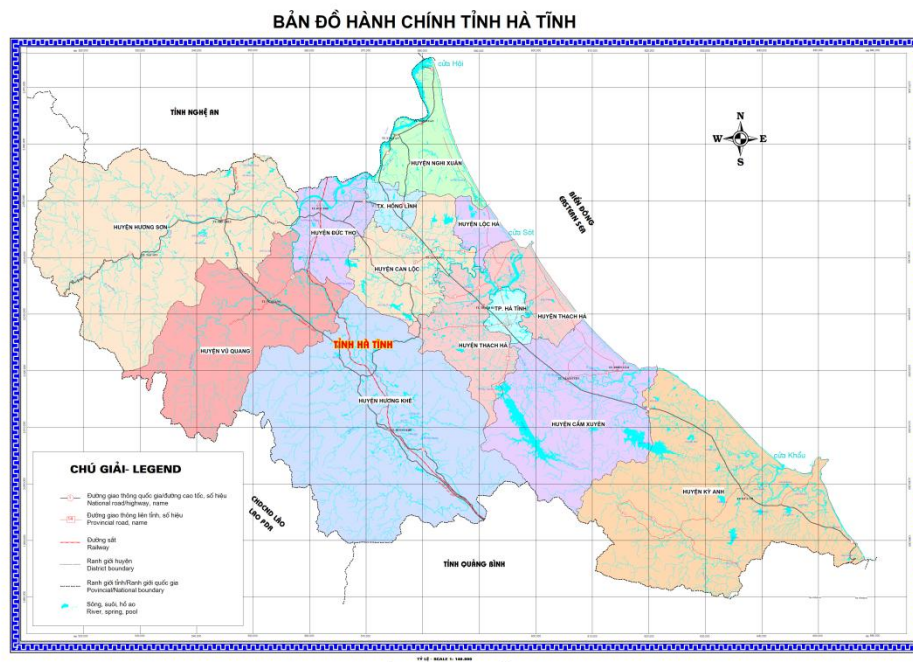

Chuyên đề I. Thu thập bản đồ mạng lưới trạm khí tượng thủy văn tỉnh Hà Tĩnh

Người thực hiện:

Mở đầu

Hà Tĩnh thuộc vùng duyên hải Bắc Trung Bộ, có tọa độ địa lý từ 17°53'50'' đến 18°45'40' vĩ độ Bắc và từ 105°05'50'' đến 106°30'20'' kinh độ Đông. Phía Bắc giáp tỉnh Nghệ An, phía Nam giáp tỉnh Quảng Bình, phía Tây giáp tỉnh Bôliksămxay và Khăm Muộn của Lào, phía Đông giáp biển Đông, có cụm cảng nước sâu Vũng Áng - Sơn Dương, khu kinh tế Vũng Áng. Đặc biệt, Hà Tĩnh có đường bờ biển dài hơn 137 km với diện tích thềm lục địa khoảng 18.400 km² và có 04 cửa sông là Cửa Hội, Cửa Sót, Cửa Nhượng và Cửa Khẩu (Hình 1).

Hình 1.1. Sơ đồ tỉnh Hà Tĩnh

Hà Tĩnh có 12 đơn vị hành chính cấp huyện, gồm: thành phố Hà Tĩnh, thị xã Hồng Lĩnh và 10 huyện: Nghi Xuân, Đức Thọ, Hương Sơn, Hương Khê, Vũ Quang, Lộc Hà, Can Lộc, Thạch Hà, Cẩm Xuyên, Kỳ Anh, có 262 đơn vị hành chính cấp xã gồm 235 xã, 15 phường và 12 thị trấn. (Nguồn: Niên giám thống kê năm 2009).

se

Nằm ở phía đông dãy Trường Sơn, Hà Tĩnh có địa hình hẹp và dốc, nghiêng từ Tây sang Đông (độ dốc trung bình 1,2% có nơi 1,8%) và bị chia cắt mạnh bởi các sông

suối nhỏ của dãy Trường Sơn, có nhiều dạng địa hình chuyển tiếp, xen kẽ lẫn nhau, mật độ sông suối vào khoảng 0,87,0,9 km/km². Địa hình đồi núi chiếm 80% diện tích của tỉnh, phía Tây là núi cao kế tiếp là miền đồi bát úp, rồi đến dải đồng bằng nhỏ hẹp (độ cao trung bình 5m) và cuối cùng là các bãi cát ven biển.

* Địa hình núi cao: chiếm 45% diện tích tự nhiên, phân bố ở Hương Sơn, Hương Khê, Kỳ Anh, Vũ Quang, độ cao trung bình 1.500m, phân hóa phức tạp và bị chia cắt mạnh, hình thành các vùng sinh thái khác nhau. Ở phía Tây có đỉnh Rào Cỏ cao 2.235m, là sự kéo dài của dãy Pu Lai Leng. Sườn Đông của Rào Cỏ bao trùm diện tích khá rộng của Nghệ An và Hà Tĩnh, kéo dài tới thung lũng Hương Khê. Dãy Rào Cỏ được cấu tạo bởi đá granit, có lớp vỏ phong hóa khá dày.

* Vùng đồi, trung du: là dạng địa hình chuyển tiếp giữa núi cao và đồng bằng, chạy dọc theo đường QL15, đường Hồ Chí Minh bao gồm các xã vùng thấp của huyện Hương Sơn và các xã phía Tây huyện Đức Thọ, Can Lộc, Lộc Hà, Thạch Hà, Cẩm Xuyên và Kỳ Anh, chiếm 25% diện tích tự nhiên. Địa hình vùng này có dạng xen lẫn giữa các đồi có độ cao trung bình và thấp với đất ruộng, bãi không bằng phẳng. Thành phần thạch học chủ yếu là đá trầm tích biến chất, đá macma xâm nhập, các đá phun trào từ axít đến bazơ bị phong hoá mạnh.

* Vùng đồng bằng: là vùng tiếp giáp giữa đồi núi và dải ven biển, nằm hai bên QL 8A và QL 1A, bao gồm các xã giữa các huyện Đức Thọ, Can Lộc, Lộc Hà, TX Hồng Lĩnh, Thạch Hà, TP Hà Tĩnh, Cẩm Xuyên và Kỳ Anh, chiếm 17,3% diện tích đất tự nhiên. Vùng này có địa hình tương đối bằng phẳng do quá trình tích tụ phù sa của các sông và các sản phẩm của vỏ phong hoá trên các thành hệ trầm tích và đá xâm nhập, phun trào có tuổi Pecmi Triat (P-T).

* Vùng ven biển: nằm phía Đông QL 1A và chạy dọc theo bờ biển hơn 100km là các bãi cát, trong đó có một số bãi có giá trị về du lịch (Thiên Cầm, Xuân Thành...) và có 4 cửa sông đổ ra biển. Dạng địa hình này chiếm 12,7% diện tích đất tự nhiên, phân bố ở các xã phía Đông huyện Cẩm Xuyên, Thạch Hà, Kỳ Anh, Nghi Xuân, Lộc Hà được hình thành bởi các trầm tích có nguồn gốc lục địa dọc ven biển có các dãy đụn cát có độ cao khác nhau. Thành phần trầm tích chủ yếu là cát, cát sét có chứa hàm lượng Ilmenite khá giàu, có nơi tạo thành các mỏ công nghiệp.

Nằm hoàn toàn trong nội chí tuyến, Hà Tĩnh có khí hậu nhiệt đới gió mùa.

Ở Hà Tĩnh, dù vùng cao hay vùng thấp đều có độ cao mặt trời lớn, thời gian chiếu sáng đồng đều, lượng bức xạ tổng cộng có thể lên tới 230-240kcal/cm²/năm, có tháng

lên đến 23-25kcal/cm²/tháng. Do ảnh hưởng của lượng mây, bức xạ tổng cộng thực tế vào khoảng 140-160kcal/cm²/năm, cân cân bức xạ vào khoảng 80-90 kcal/cm²/năm.

Hoàn lưu khí quyển ở Hà Tĩnh là một bộ phận của hoàn lưu gió mùa ở Việt Nam, vừa có mối liên hệ chặt chẽ với gió mùa Nam Á nhất là trong mùa hè, vừa chịu tác động của gió mùa Đông Á, nhất là trong mùa đông. Về mùa đông mỗi tháng có 2 - 4 đợt không khí lạnh tràn xuống, trung bình nhiệt độ giảm đi 2 - 4°C mỗi đợt, mưa nhiều vào nửa đầu mùa và mưa phùn vào nửa cuối. Về mùa hè, có khoảng 15 - 22 đợt thời tiết khô nóng thịnh hành vào đầu và giữa mùa, khoảng 1 cơn bão và dải hội tụ nhiệt đới hoạt động vào cuối mùa, kéo dài sang cả đầu mùa đông gây ra mưa lớn, mưa dầm.

Hàng năm trung bình có 1.350 - 1.700 giờ nắng, thời gian mùa hè kéo dài từ tháng IV đến tháng IX (hoặc tháng X) mỗi tháng có trên 200 giờ nắng. Đây cũng là thời kì chịu ảnh hưởng của gió Tây khô nóng.

Thu thập danh sách mạng lưới trạm khí tượng thủy văn tỉnh Hà Tĩnh

Tỉnh	Trạm khí tượng	Trạm thủy văn vùng ngọt	Sông	Trạm thủy văn vùng triều	Sông
Hà Tĩnh	Hương sơn	Cẩm trang	Ngàn sâu	Du xuyên	Nghèn
	Hà tĩnh	Chúc a	Ngàn sâu	Hộ độ 1	Nghèn
	Kim cương	Chu lễ	Ngàn sâu	Hộ độ 2	Rào cái
	Kỳ anh	Hương đạ	Ngàn trươi	Linh cảm 1	La
	Hương khô	Hoà duyệt	Ngàn sâu	Linh cảm 2	La
		Kẻ gỗ	Rào cái	Thạch đồng	Rào cái
		La khô	Ngàn sâu	Thạch đỉnh	Nghèn
		Sông rác		Thạch hưng	Rào cái
		Sông trí		Trung lương	La
		Sơn diệm	Ngàn phổ		
		Trại trụ	Tiêm		

Thu thập bản đồ mạng lưới trạm khí tượng thủy văn tỉnh Hà Tĩnh

Thông tin chi tiết các trạm khí tượng thủy văn tỉnh Hà Tĩnh (Bảng 8.1, 8.2)

Bảng 8.1. Số trạm quan trắc khí tượng tỉnh Hà Tĩnh

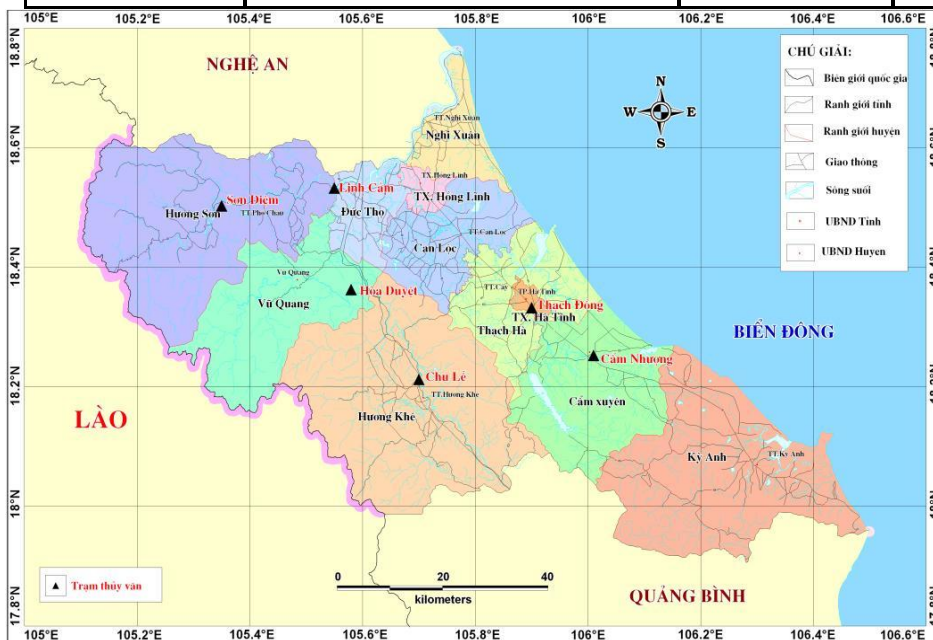
Hà Tĩnh	Nam Hà, TX Hà Tĩnh	18°21'	105°54'
Kỳ Anh	TT Kỳ Anh, Kỳ Anh	18°05'	106°17'
Hương Sơn	Phố Châu, Hương Sơn	18°31'	105°26'
Hương Khê	Hương Phố, Hương Khê	18°11'	105°43'

Hình 1.2: Bản đồ các trạm quan trắc khí tượng tỉnh Hà Tĩnh

Bảng 8.3. Số trạm quan trắc thủy văn tỉnh Hà Tĩnh

Sơn Diệm	Sơn Diệm - Hương Sơn	Ngàn Phố	18°30'	105°21'
Hòa Duyệt	Đức Liên - Đức Thọ	Ngàn Sâu	18°22'	105°35'
Chu Lễ	Hương Thủy - Hương Khê	Ngàn Sâu	18°13'	105°42'
Cẩm Nhượng	Cẩm Nhượng - Cẩm Xuyên	Cửa Nhượng	18°15'	106°06'
Linh Cảm	Tùng Ảnh - Đức Thọ	La	18°32'	105°33'
Thạch Đồng	Thạch Đồng - Thạch Hà	Rào Cái	18°20'	105°54'

Hình 1.3. Bản đồ các trạm quan trắc thủy văn tỉnh Hà Tĩnh